

Dosarul nr. 2ra-299/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Frunze)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhaci, I. Dutca, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Andrei Bogdan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Bogdan împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Andrei Bogdan și a fost menținută hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 30 august 2019, Andrei Bogdan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că s-a născut la data de XXXXX, în familia părinților Bogdan Semeon și Șerbul Domnica, care locuiau în satul Cirianca, raionul Strășeni, iar, înainte de începerea celui de al doilea război mondial, familia s-a mutat cu traiul în orașul Telenești, cumpărând o casă, confortabilă pentru acele vremuri.

A indicat că după finalizarea războiului, tatăl lui Bogdan Semeon a fost condamnat penal. La 17 octombrie 1945, tatăl acestuia a fost condamnat la 15 ani de deportări, cu confiscarea patrimoniului, care era format din spațiul locativ, 8 găini și 2 costume.

A afirmat că la 30 octombrie 1964, tatăl lui a fost reabilitat de către Judecătoria Supremă a RSSM. Prima cerere de restituire sau compensare a patrimoniului privat a fost scrisă chiar de tatăl său încă la 28 decembrie 1964, însă, în timpul vieții sale nu s-a putut bucura de dreptul la o reală reabilitare și restituire a patrimoniului. La data de

27 noiembrie 1975, tatăl a decedat.

Reclamantul a menționat că la 20 februarie 2007, Procuratura Generală a Republicii Moldova le-a comunicat despre reabilitare persoanei nevinovate, însă, în certificatul de reabilitare nu este scris nimic despre bunurile confiscate și dreptul la recuperarea lor.

A notat că la 07 mai 2007, la insistența nepotului său, Serviciul de informație și securitate a Republicii Moldova le-a eliberat certificatul de reabilitare cu o anexă, ce confirmă că a avut loc confiscarea spațiului locativ. Ulterior, adresându-se la arhiva Republicii Moldova, a depistat și acte ce confirmă confiscarea bunurilor casnice și personale.

A comunicat că a prezentat copia răspunsului, primit de la arhivă, cu copia cererii de recuperare a bunurilor, scrisă de tatăl său în anul 1964, manifestând speranța, că poate copiii vor revendica costul bunurilor confiscate de la părinți și a înaintat o cerere de revendicare a compensației. Însă, în afară de alte acte este obligat să prezinte certificatul de moștenitor, pe care nu îl poate primi din motivul depășirii termenului de acceptare a moștenirii.

Andrei Bogdan a solicitat prelungirea cu 6 luni a termenului de acceptare a succesiunii după decesul tatălui Bogdan Semeon.

Prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Andrei Bogdan a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 decembrie 2019 Andrei Bogdan a declarat apel împotriva hotărârii din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Andrei Bogdan și a fost menținută hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, în situația în care cel chemat la moștenire nu și-a exercitat în termenul prevăzut de lege dreptul de a alege între acceptarea sau renunțarea la moștenire, el va putea fi repus în termen de către instanța de judecată, numai dacă se constată că neexercitarea în termen a dreptului de opțiune se datorează unor motive temeinice.

Instanța de apel a conchis că Andrei Bogdan nu și-a exercitat obligația probațiunii în judecată și nu a prezentat probe care ar confirma omiterea termenului de acceptare a succesiunii după decesul tatălui Bogdan Semeon din motive întemeiate, dimpotrivă, din înseși declarațiile acestuia rezultă cert că a cunoscut despre decesul tatălui său, însă, a invocat că nu a avut posibilitate să depună declarație de acceptare a succesiunii din motive de sănătate.

Instanța de apel a constatat că decesul lui Bogdan Semeon a survenit la 29 noiembrie 1975, însă problemele de sănătate ale lui Bogdan Andrei ar fi intervenit doar în anul 2007, adică după o perioadă de 32 de ani, termen suficient pentru adresarea la notar în vederea acceptării succesiunii. Mai mult ca atât, potrivit cererii de chemare în judecată, Bogdan Andrei a justificat necesitatea prelungirii termenului de acceptare

a succesiunii în vederea obținerii certificatului de moștenitor legal, pentru a beneficia de averea defunctului Bogdan Semeon ca urmare a reabilitării acestuia, astfel încât nu sunt întrunite condițiile care ar justificat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Pe cale de consecință, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că argumentele invocate de Bogdan Andrei nu corespund prevederilor legale pentru a constitui motiv de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii, iar soluția pronunțată de prima instanță este întemeiată.

La data de 01 decembrie 2020 Andrei Bogdan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 13 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a invocat că Andrei Bogdan este în imposibilitate de a obține certificatul de moștenitor legal, act necesar pentru a fi prezentat unei comisii speciale din cadrul Consiliului raional Telenești, pentru a decide în privința restituirii bunurilor confiscate de fostul regim totalitar comunist de la tatăl lui Semeon Bogdan.

Consideră că opunerea autorităților de a restitui bunurile persoanelor represate (moștenitorilor) constituie un obstacol, prin care se refuză persoanelor care au avut de suportat de a fi repuse în drepturi.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 octombrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Andrei Bogdan la data de 23 noiembrie 2020 conform scrisorii de însoțire nr. 9872 (f.d. 99), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la 01 decembrie 2020, este în termen.

La 25 ianuarie 2021, copia recursului a fost expediat în adresa intimatului Serviciul Fiscal de Stat, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 112).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Bogdan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie

să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Andrei Bogdan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Andrei Bogdan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Andrei Bogdan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic